

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Veranderingen [p.5]

Gereformeerde Gemeente Hoogeveen

30/06/2016
jaargang 94

nr **40**

In het najaar van 1958 ontstaat er in Hoogeveen een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden. Op 9 maart 1960 wordt deze afdeling zelfstandig. De eerste jaren kerkt men in zaal 'Rump' aan de Willemskade. In 1964 betreft men echter een voormalig margarineverpakkingsbedrijf aan de Fabrieksweg. In de loop der jaren wordt dit

gebouw vier keer verbouwd. In 1999 verhuist de gemeente naar de nieuwe 'Bethelkerk' in Noordscheschut, naast de reformatorische 'Eben-Haëzerschool'. Het kerkgebouw heeft 160 vaste zitplaatsen. Daarnaast zijn er nog twee zalen, met in totaal 225 zitplaatsen. Deze worden vooral in de zomermaanden gebruikt. De gemeente is vacant. Het aantal leden en doopliden bedraagt 180.

Het is geschied

Het is geschied. Wat is er geschied? Wel, alles wat Johannes gezien en gehoord heeft. En dat is onnoemelijk veel. Heel de geschiedenis is op allerlei manieren aan hem voorbijgetrokken.

En Hij sprak tot mij: Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Ik zal den dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet.

Openbaring 21:6

Hij heeft gezien hoe Gods gerichten over de aarde gingen. Hij heeft gezien hoe de gemeente van Christus door een zee van bloed en tranen heen moest gaan. Maar ook hoe dwars door al de gebeurtenissen heen het Koninkrijk Gods gekomen is.

Het is geschied! En als we goed luisteren, horen we iets bekends in deze woorden. Het is geschied! Waar hebben we een soortgelijk geluid meer gehoord? Was dat niet bij de schepping? In Genesis 2 lezen we: alzo zijn volbracht de hemel en de aarde en al hun heir. Het is geschied.

Ziet u het verband tussen het eerste en laatste Bijbelboek? Genesis zegt dat God de hemel en de aarde schiep. In Openbaring lezen we van een nieuwe hemel en nieuwe aarde. Genesis beschrijft een paradijs dat verloren ging. Openbaring schildert een Paradijs dat herwonnen is. Genesis beschrijft de list en macht van de satan. Openbaring verhaalt ons dat de duivel gebonden en geworpen werd in de poel van vuur en zwavel.

Wat is dus het thema van het boek Openbaring? Wel, dat niet de duivel, maar Christus overwonnen heeft! Dat wat verbroken is, hersteld wordt. Dat er maar één Overwinnaar is. Dat er een God is, Die herscheppend werk verricht. En dat herscheppende werk werkt Hij nu reeds uit in de harten van Gods uitverkorenen. Vers 3 zegt dan ook: 'Zie, de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen en hun God zijn!'

God wil bij Zijn volk wonen. Het is de eeuwige gemeenschap die in Openbaring voorgesteld wordt en voor Gods volk een aanvang in dit leven heeft, maar straks volmaakt zal zijn. En Johannes op Patmos hoort de stem van Hem Die op de troon zit. Het is de stem van God in Christus. In vers 5 horen we die stem zeggen: 'Zie, Ik maak alle dingen nieuw.'

Hij alleen kan dat ook. En straks als Christus wederkomt zal Hij dat ook doen. En dan horen we Zijn stem in vers 6 zeggen: 'Het is geschied'. Het is de stem van Hem Die zit op de troon en Die neerziet op al dat aards gewemel. Hij is het Die zit boven de kloot der aarde, en derzelfer inwoners zijn als sprinkhanen. Hij ziet uit het ongenaakbaar licht het gans gedrag der stervelingen, niets is bedekt voor Zijn gezicht. Zo zit God op Zijn troon en ziet Hij neer op deze zondige wereld. Wat groot als we alles ook eens van bovenaf mogen bekijken. Wat groot als u, kinderen van God, in het strijdperk van dit leven eens van bovenaf mag zien. Van bovenaf ziet alles er zo anders uit. Zo klein. Zo nietig. Maar zo kijkt God nu ook naar de wereld. En Hij is het dan ook Die hier tot Johannes spreekt: Het is geschied!

Ja, voor ons mensen is het alles nog bezig. Voor ons is het hier beneden alles moeite en verdriet. Wij hebben onze zorgen. Maar voor Hem is het geschied. Wat een troost! Wat een troost voor Gods volk! Als ze om zich heen kijken, kunnen ze maar niet geloven dat het alles ooit nog goed komt. Het kan om hen heen zo'n wirwar zijn van allerlei zaken. Het kan zo'n warboel zijn in het hart, zodat alles overhoop ligt. Er zijn zoveel zonden die hen voor ogen zweven zodat alles zo ver weg lijkt. Maar wat ziet het er bij God vandaan anders uit! Hij ziet op deze aarde. Hij ziet op Zijn volk en zegt: Het is geschied! Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Ik heb alles bepaald in Mijn Raad en bepaal ook alles vandaag de dag van het begin tot het eind. Ik bepaal alles in de geschiedenis, maar ook in uw leven.

ds. C. van Ruitenburg,
Krimpen a/d IJssel

In dit nummer

4 Onmisbaar
naslagwerk

9 In goede orde:
Wanneer is men
wettig gekozen?

20 Deo
volente

- 2** Het is geschied
- 3** Het geloof een vaste grond [26]
- 5** Van Overzee: Veranderingen
- 6** De islam als gewelddadige godsdienst [1]
- 7** Van de redactie
- 7** Even maar
- 8** Voor u gelezen: Al mijn hoop steunt op het volbrachte werk van Christus
- 10** De lang beproefde leer [6]
- 11** 'Daarom noemde hij den naam dier plaats Tabérah'
- 12** Boeknieuws
- 13** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten

Het geloofs- offer [26]

Overdenk het eens. Voordat wij er waren, was God er al. Hij is er van eeuwigheid af en Hij blijft tot in der eeuwigheid. Hij is de Bron van alle goed. We zijn goed uit Zijn hand voortgekomen. Maar wat verschrikkelijk! Hij Die het Begin is, hebben we verlaten. De zonde heeft scheiding gemaakt tussen ons en God. Maar nu is het ontzettend grote wonder dat, voordat het einde van de wereld daar was, Hij Zijn Zoon naar deze aarde gezonden heeft om een nieuw begin te maken. Om een nieuw begin te maken met zondige mensen. Hij is gekomen om weer te herstellen wat verbroken is en Zijn kinderen te leiden naar dat grote doel. En dat doel zál bereikt worden. Er zal namelijk een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen. Gods kinderen zullen vernieuwd worden met een verheerlijkt lichaam en zullen weer aan het scheppingsdoel mogen gaan voldoen. Dwars door alles heen zal het geschieden.

Is dat nieuwe begin in uw leven nu ook al gemaakt? Want als dat zo is, zal Hij dat werk ook voleindigen. Dan kan het van binnen een warboel zijn en kunt u zich wel eens afvragen of dat werk wel begonnen is. Maar als het Zijn werk is, zal Hij het voleindigen. Wat een troost voor Zijn volk. Na de schepping klonk het: het is geschied. En hier in Openbaring horen we hetzelfde het is geschied. Hij is de Alpha en de Omega. Het begin en het einde. Zijn volk zal zalig worden. Weet u hoe dat kan? Dan neem ik u mee naar dat gedeelte zo halverwege de geschiedenis. Naar Golgotha. Kijk, daar heeft de Zoon van God gehangen als een misdadiger. Hij is gekomen om te herstellen wat verbroken was. Daar heeft Hij geroepen: Het is volbracht! Het is geschied! En daarom zegt Hij Die op de troon zit nu tegen Johannes op Patmos: Het is geschied! Alles is betaald. Alles is aangebracht. Alles is verzoend. Er hoeft niets meer bij. Er is volkomen aan het recht Gods voldaan. Het is geschied! Daarom zal door de hand van Christus het welbehagen des Heeren gelukkig voortgaan.

'Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, also God over zijn gave getuigenis gaf; en door het geloof spreekt hij nog nadat hij gestorven is.'

Hebreeën 11:4

Zelfs na zijn dood spreekt Abel door het geloof. Op deze tweede vrucht van het geloof wijst ons de apostel nu. Abels bloed riep van de aardbodem. Van niemand anders wordt dit betuigd; en Paulus heeft op die stem des bloeds het oog. Abels vergoten bloed roept om wraak; het roept met al het onrechtvaardig vergoten bloed. Laat moordenaren voor de mensen bedekt blijven, God kent ze; en Hij hoort de roepstem van het bloed der omgebrachten en bijzonder roept het bloed van Zijn volk. Daartoe heeft de Heilige Geest het ons gemeld, dat Abel door het geloof nog spreekt, nadat hij gestorven is, opdat Gods volk het tot zijn vertroosting wete, dat de Heere recht doen zal Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen.

O, laat Abels geloof de Hebreeën van Paulus' dagen ten voorbeeld hebben gestrekt, niet minder zij het tot sterkte voor de kerke Gods in deze tijden, dat het geloof een zo vaste grond is der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet, dat alle lijden is te dragen en de dood zelfs te overwinnen door dat geloof. Arme woedende wereldlingen; haters van God en Zijn volk; eens zult gij het moeten afleggen. God buig uw hart voor Hem, gelijk Hij Saulus van Tarsen boog, eer het te laat zijn zal en de oprechten over u zullen heersen in die morgenstond. Maar gelukkig volk, dat het ware geloof niet vreemd is, dat Abel Gode een meerdere offerande offeren deed dan Kaïn. Dat geloof rechtvaardigt van de zonde, omdat het met Christus verenigt; het geeft van die rechtvaardiging getuigenis.

Zo moge het gedurig krachtig werken in onze harten. De Heere geve getuigenis door Zijn Heilige Geest. Niet ons offer, niet onze ijver, niet onze deugd zij enige grond, waarop wij bouwen. Het geloof juist verloochent dit alles, om alleen in Christus alles te vinden wat ter zaligheid dienen kan. Doch dan zal ook door het geloof alle tegenstand overwonnen worden en het bitterste leed niet deren. Gods goedkeuring is meer dan het felst verdriet. Nog een weinig en wij zullen met Abel eeuwig overwinnen, door het geloof, dat getuigenis nalaat, zelfs na de dood.

(wordt vervolgd)

ds. G.H. Kersten
Uit: "Meer dan
overwinnaars"

Onmisbaar naslagwerk

Kerkelijk Jaarboek 2016

Een onmisbaar hulpmiddel voor het kerkelijk leven. Zo kunnen we het Kerkelijk Jaarboek wel bestempelen. Het is altijd weer een bron van informatie om in het kerkelijk leven de weg te vinden.

ds. L. Terlouw,
De Meern

Het kerkelijk leven is jaarlijks aan veranderingen onderhevig. Vergelijking van het jaarboek van vorig jaar met het pas verschenen jaarboek 2016 brengt dit al snel aan het licht. Het jaarboek behoeft daarom ook geen aanprijzing om te worden aangeschaft. Als u het nog nooit hebt gekocht, dan moet u dat nu eens doen om op de hoogte te zijn van de bruikbaarheid van dit naslagwerk!

Het jaaroverzicht

In het jaaroverzicht schetst ds. A. Schreuder, als lid van het deputaatschap Vertegenwoordiging en voorlichting, wat er in de wereld buiten de Nederlandse grenzen, maar ook daarbinnen gaande is. De wereld is op drift en ons land is het spoor bijster. Zorgen gaan het kerkelijk leven niet voorbij, ook niet aan ons kerkverband. De tijdgeest werkt in op onze gezinnen en onze jongeren staan in de branding van de tijd. Veel ouders worstelen met opvoedingsvragen. Te midden van alles wat gaande is, zorgt de Koning der koningen, dwars door alles heen, dat Zijn Koninkrijk wordt gebouwd, dat niet van deze wereld is.

In het jaaroverzicht worden ook de namen van (oud-)ambtsdragers genoemd die ons zijn ontvallen. Meer dan vijftig namen staan hier opgetekend. Ds. Schreuder schrijft: 'Terwijl de dood altijd aangrijpend is en je probeert mee te leven, is het toch zo anders als het binnen de eigen deur komt. Wat is het groot als geliefden mogen worden nagestaard in wat hun ten deel is gevallen, eeuwig verlost van de zonde en eeuwig ziende op Hem.'

Naast jubilea van ambtsdragers treffen we ook een overzicht aan van predikanten die van plaats verwisselden. In een 'In memoriam' wordt stilgestaan bij het overlijden van ds. T.M van Dijk, ds. J. Mol en ds. Chr. van der Poel. Er wordt melding gemaakt van het 40-jarig ambtsjubileum van ds. J. Karels in een korte beschrijving van zijn leven.

Gegevens

De lay-out van alle gegevens over predikanten, deputaatschappen, classes, particuliere synodes, kerkelijke gemeenten, enz., is ten opzichte van de vorige uitgave aangepast. Het geheel is daardoor beter leesbaar geworden.

De statistische overzichten trekken ook altijd de aandacht. Hieruit blijkt dat het aantal (doop-)leden met 302 is toegenomen tot 107.601. De toename is dus geen 500 leden, zoals in het jaaroverzicht aan

het begin van het boekwerk staat. Sinds 1965 zijn er maar drie jaren geweest met een lagere groei in leden. Het aantal gedoopte kinderen laat de laatste jaren een dalende tendens zien. Het aantal doopleden stijgt nog steeds. Het aantal belijdende leden daalde verleden jaar, zoals er meer jaren van daling zijn geweest. Krimp van het ledental lijkt op (korte) termijn reëel.

Bij alle cijfers blijft echter gelden dat de Heere naar Zijn verkiezend welbehagen anders rekt dan wij mensen. De triomferende Kerk neemt in aantal steeds toe. Zijn huis zal vol worden, daar zorgt de Koning der Kerk voor.

Ook de gegevens van de zusterkerken overzee treft men zoals gebruikelijk in het jaarboek aan, naast gegevens van reformatorische scholen en instellingen.

Waardering

Waardering mag er zijn voor het verzamelen en weergeven van heel veel gegevens door medewerkers van het kerkelijk bureau. Waar veel gegevens moeten verzameld en weergegeven worden, gaat er ook weleens wat mis. Het ene jaar lijkt er ook wat meer nauwkeurigheid in de samenstelling te zitten dan het andere jaar. Sommige gegevens kunnen al weer snel veranderen. In De Saambinder werden al weer tal van wijzigingen weergegeven die moeten worden doorgevoerd. Het confronteert ons er steeds opnieuw mee dat alles aan verandering onderhevig is.

Bij de boodschap die de vormgevers meegeven op de voorpagina vallen nog een paar vragen te stellen. Ziet de foto van de kerk van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te De Beek-Uddel bijvoorbeeld op het werk van een deputaatschap? Wil de weergave van het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Kerk in Elspeet ons wijzen op bepaalde kerkelijke statistieken in het jaarboek? En welke boodschap er zit achter het dubbel weergeven van de kerk van Krabbendijke, is ook moeilijk te ontdekken.

Wellicht dat we bij een volgende uitgave andere kerkgebouwen op de voorkant mogen zien, maar dan graag kerkgebouwen van gemeenten behorend tot ons eigen kerkverband. Dat is voor de herkenbaarheid en voor de eigen gemeenten wel zo aantrekkelijk.

Deze opmerking laat onverlet de waardering die er is voor deze uitgave van het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening.

Bergen rijzen er voor je op als je verhuizen moet, omdat de Heere de weg naar Clifton in New Jersey gewezen heeft.

Veranderingen

Enige dagen geleden hebben we het Heilig Avondmaal in Lynden mogen bedienen. Dat betekende wel een reis van het ene einde van het continent naar het andere, weinig korter dan die naar het oude vaderland. Het was bijna tien jaar geleden dat we er geweest waren.

ds. C. Vogelaar,
Grand Rapids

De omgeving is er prachtig. Vanuit de vallei zie je bergen aan verschillende zijden oprijzen. Sommige bergtoppen zijn nu, in de zomer, nog met sneeuw bedekt.

Over bergen gesproken. 's Avonds in de nabetrachting hebben we uit Zacharia 4 gesproken. Daar is ook sprake van bergen. Maar die grote berg zou voor het aangezicht van Zerubbabel worden tot een vlak veld. Bergen van onmogelijkheid, vanwege de macht van de vijanden en de geringe kracht van degenen die de tempel moesten herbouwen. De handen van Zerubbabel hadden het huis van God gegrondvest, zijn handen zouden het ook voleinden, zodat ze weten zouden dat de HEERE der heirscharen hem, de profeet, gezonden had.

Zwerven

Bergen rijzen er ook voor je op als je verhuizen moet, omdat de Heere de weg naar Clifton in New Jersey gewezen heeft. Hij heeft beloofd dat Hij voor zou gaan. Anders zou het niet gekund hebben. We zijn in 1996 naar Michigan gekomen en ermee vertrouwd geworden en wat meer is, er zijn - naar we mogen geloven - banden door de Heere Zelf gelegd.

Als de Leidsman voorgaat, is het goed Hem te mogen volgen. Mochten we Hem altijd maar geloven en ons onvoorwaardelijk aan Zijn leiding en zorg toevertrouwen. We lezen in Jesaja 42: 'En Ik zal de blinden leiden door den weg dien zij niet geweten hebben, Ik zal hen doen treden door de paden, die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen en Ik zal hen niet verlaten.'

Wonderlijke trouw en dat aan hen die zo vaak van de Heere afzwerven. Trouw die verankerd ligt in Zijn onverbreekelijk verbond en de onveranderlijkheid van de getrouwe Zaligmaker. Hij heeft moeten zwerven op deze om onze zonde vervloekte aarde, in deze huilende wildernis, om Zijn Sion een plaats bij God te bereiden.

Een land in beroering

Tijdens ons verblijf in Lynden vernamen we ook wat er in Florida had plaatsgevonden. In een nachtclub werd dood en verderf gezaaid. Velen zijn in rouw gedompeld. En in de strijd die ontbrand is om het presidentschap worden zulke gebeurtenissen natuurlijk onmiddellijk gebruikt voor eigen politiek voordeel.

Wat we daar ook van mogen zeggen, één ding is zeker, Amerika is ver van Gods heilzame geboden afgeweken. Zonde is geen zonde meer en de ongerechtigheid vermenigvuldigt. Gods Woord is als richtsnoer verlaten en wat wijsheid zouden we dan nog hebben?

Tijdens de reizen heb ik nogal eens in brieven van John Newton, de voormalige slavenhandelaar, gelezen. Brieven vaak gericht aan jongere pelgrims, maar ook aan ambtsbroeders in de eerste tijd van hun bediening. Brieven zo vol onderwijs en zo eerlijk ook over zichzelf.

Ik las in een brief waarin hij over een nationale crisis schreef, het volgende: 'Het is ons genoeg dat de HEERE regeert, Zijn eigen zaak in stand houdt en zorgt voor Zijn volk. Het beste wat we kunnen doen voor de samenleving is er voor te bidden en rouw te dragen om de zonden die de oorzaak van deze rampen zijn.'

Kennelijk was er een bede- en boetedag uitgevaardigd. Maar Newton was er niet door bemoedigd. 'Alles gaat door, als die dag voorbij is, in de wereld van zakendoen, van vermaak en van de godsdienst'.

En dan volgt er een zo eerlijke bekentenis van eigen schuld. 'Mijn hart is bedrieglijk en verkeerd, mijn bediening arm en bevlekt, mijn zonden zijn zeer vele, en zeer verergerd, zodat ik de laatste wel ben om veel kritiek op anderen te hebben. En toch kan ik het niet helpen dat ik waarneem dat de belijdenis van velen koud is, waar die warm moest zijn, en men warm of heet is in bitterheid en vijandschap. Moge de Heere ons helpen in onze ellendige toestand ook als volk'.

Wat zou het groot zijn, als we, kerkelijk en persoonlijk, voor en met elkaar in de schuld mochten komen. Voor oprecht schuldigen wil de Heere een verrassend en genadig God zijn.

De islam als gewelddadige godsdienst [1]

De praktijk

In de artikelenserie "Moslims aan de poort" heb ik geschreven dat er wel gematigde moslims zijn, maar dat er geen gematigde islam is. De islam kan dan ook niet vredelievend genoemd worden; integendeel, we hebben hier te maken met een godsdienst die in wezen gewelddadig is.

In deze laatste serie wil ik deze uitspraak graag onderbouwen. Ik begin met een verhaal.

ds. C. Sonneveld,
Krabbendijke

Op een reformatorische middelbare school mocht ik onlangs twee inleidingen houden over de islam. Vooraf legde ik een paar stellingen aan de 150 aanwezige leerlingen voor. Stelling één: 'De islam is een vredelievende godsdienst'. Ongeveer 25 handen gingen omhoog. Stelling twee: 'De islam is een gewelddadige godsdienst'. Opnieuw zo'n 25 handen. Ten slotte kwam stelling drie: 'De islam zit daar ergens tussen in'. Ditmaal werden 100 handen zichtbaar. De eerste en laatste reactie verbaasden mij niet helemaal. Mensen die een verband leggen tussen de islam en geweld hebben vaak de wind tegen. Een heel legertje experts staat klaar om dat verband weg te redeneren. Het gaat immers bij terroristen om 'een foutieve interpretatie van de islam'. 'Geweld heeft niets met ons geloof te maken', zo laten moslims weten. Nee, 'bommenleggers zijn geen moslims'. Als het fout gaat moet er ergens een vijand zijn, want aan de islam kan het niet liggen. Misschien zitten de joden er achter...? Veel moslims zijn er na een aanslag als de kippen bij om te zeggen: 'This is not my Islam' of 'Het is niet in mijn naam gebeurd'. Weer anderen wijzen erop dat ook moslims slachtoffer zijn van terreur. Dat laatste is waar. Denk aan gematigde moslims in Nigeria die onder vuur worden genomen door Boko Haram. En denk aan

Het gaat er ons niet om mensen te bestrijden of hun godsdienst zwart te maken. Het is wel van groot belang de feiten eerlijk en nuchter onder ogen te zien. En het gaat er vooral om dat we daarmee de Heere zoeken. Voor onszelf en voor onze islamitische medemens!

de wrede strijd tussen soennitische moslims en hun sjiietische geloofsbroeders. Maar is daar alles mee gezegd?

Stromen van bloed

Begin 2016 verscheen het jaarrapport van Open Doers met de ranglijst van landen waar ernstige christenvervolgung plaatsvindt. Bij de "top tien" staan, samen met Noord-Korea, acht islamitische landen. In bijna alle 50 genoemde landen is de vervolging vorig jaar opnieuw toegenomen. In Nigeria zijn in tien jaar tijd 11.500 christenen vermoord en 13.000 kerken verwoest of verlaten. Er bevinden zich in dit West-Afrikaanse land 1,3 miljoen vluchtelingen. In de twaalf noordelijke provincies waar de shariawetgeving is ingevoerd,

worden christenen weggezuiverd. In Pakistan is de situatie niet minder dramatisch. Alleen al de vage beschuldiging dat iemand 'de profeet heeft beledigd' is genoeg om hem ter dood te laten veroordelen of achter de tralies te laten verdwijnen (denk aan Asia Bibi). En dan hebben we het nog niet eens over het Midden-Oosten. Leefden in Irak in 2003 ongeveer 1,5 miljoen christenen, thans is hun aantal gezakt tot onder de 400.000 (sommigen spreken zelfs van hooguit 200.000). Ook in Syrië zijn de vervolgingen hevig. Sinds het uitbreken van de burgeroorlog is het aantal christenen in dit land met twee-derde afgenomen. In 2011 woonden in de stad Aleppo 400.000 christenen; nu zijn er nog maar 6.000.

Het zijn droge statistieken, maar daarachter schuilt een groot leed. Ik citeer een bericht uit het blad "Christianity Today". Op 28 augustus 2015 doodden IS-strijders twaalf christenen, onder wie een twaalfjarige jongen, omdat zij weigerden hun geloof af te zweren. De jongen werd samen met zijn vader en twee andere familieleden gekruisigd, nadat hem eerst de vingers waren afgehakt en hij zwaar gemarteld was. Twee jonge vrouwen werden ten aanschouwe van de dorpsgemeenschap verkracht en daarna onthoofd. Ondanks deze gruwelijke zaken staat voor veel Syrische vluchtelingen de deur maar op een kier, zelfs in Amerika. Is het vreemd dat de Syrische patriarch Ignatius Joseph III bitter opmerkt: 'Het Westen heeft de christenen in het Midden-Oosten in de steek gelaten?'

Donkere kant

Na de aanslagen van 11 september 2001 noemde de Amerikaanse president George W. Bush de islam "a religion of peace" (een vredelievende godsdienst). Van ex-moslims horen we andere geluiden. Zo schreef Abdul Saleeb samen met R.C. Sproul een indrukwekkend boek dat als titel heeft: "The Dark Side of Islam". Maar ook moslims zelf wijzen op het geweld dat onafscheidelijk verbonden is met hun godsdienst. 'Verlichte' moslims zijn daar oprecht bezorgd over. Dat moet ons toch wel te denken geven. Het gaat er ons niet om mensen te bestrijden of hun godsdienst zwart te maken. Het is wel van groot belang de feiten eerlijk en nuchter onder ogen te zien. En het gaat er vooral om dat we daarmee de Heere zoeken. Voor onszelf en voor onze islamitische medemens!

(wordt vervolgd)

Van de redactie

Na het vertrek van ds. A. Moerkerken als hoofdredacteur (2009) kwam het verzoek van het deputaatschap, dat de belangen van De Saambinder behartigt, tot de redacteur om hem op te volgen. Geen geringe opdracht! Want ieder heeft weliswaar zijn eigen gaven en... zeker ook zijn beperkingen. In opzien om de hulp van Boven heb ik dat toen aanvaard. Echter onder voorwaarde dat iemand me organisatorisch en planmatig zou bijstaan. Daarvoor is toentertijd mijn vriend en broeder J. van 't Hul, RD-journalist en ouderling uit Beekbergen, aangezocht. Als zodanig is hij me nu alweer een aantal jaren tot een wekelijkse steun. Dat was/is dienen op de achtergrond in de meest letterlijke zin van het woord. Eigenlijk was dit het geheim van de huidige Saambinderredactie.

Na het vertrek van ds. C. Neele (maart 2016) ontstond er een nieuwe situatie, die bezinning en overleg vroeg. Bezinning van de drie overgebleven redactieleden, dus samen met ds. B. Labee en de heer J.J. Verhage, over de taakstelling. Bezinning en overleg met het naar de Generale Synode verantwoordelijke deputaatschap. Overleg ook met de werkgever van broeder Van 't Hul, directeur B. Visser en hoofdredacteur W.B. Kranendonk. Het resultaat van dit alles is tot onze blijdschap dat de heer Van 't Hul per 1 juli 2016 officieel toetreedt tot de redactie van ons kerkelijk weekblad en als zodanig ook naar buiten toe kan en mag functioneren. Zo ziet u dat nu dan ook in de colofon onderaan op de voorlaatste pagina vermeld.

Zijn interne taak blijft dezelfde. Globaal gezegd: de (wekelijkse) planning en redactionele vormgeving. Maar hij zal verder ook de werkzaamheden van ds. Neele overnemen, zoals het benaderen van de predikanten voor de wekelijkse meditaties. Samen met de redactiesecretaris gaat hij nu ook zorg dragen voor de rubrieken: kerknieuws en berichten. We hopen en hebben er alle vertrouwen in dat onze vriend zich met hart en ziel zal (blijven) inzetten voor ons kerkelijk blad. Want er is immers veel meer dat ons samenbindt dan papier! Met ons vieren vragen we om het gebed van de gemeenten om wekelijks principieel en praktisch zorg te dragen voor een kerkelijk blad, dat van harte in lijn met het voorgeslacht wil staan. Opdat de God der geslachten Zijn onveranderlijke naam HEERE genadig en krachtig verheerlijken zal, van kind tot kind. Moge ons blad daaraan dienstbaar zijn!

Namens de redactie,
v. A.

Bijbelboeken

Het opzeggen van de eerste vijf Bijbelboeken van het Oude Testament, dat zal wel gaan: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Maar wat betekenen die namen eigenlijk? Wat drukken deze vijf namen van de boeken van Mozes uit? Het eerste boek van Mozes drukt uit: de wording van de schepping, het tweede de uittocht; dan het levitische boek over de eredienst van de tabernakel, het vierde betekent 'getallen of tellingen' en tenslotte het vijfde: herhaling. Nog eens worden de woorden en de daden van de Heere verteld aan de generatie die op het punt staat het land der belofte binnen te gaan. Deze vijf wat moeilijke namen zijn niet geïnspireerd door de Heilige Geest. Ze zijn erboven gezet door de vertalers van het Hebreeuwse Oude Testament, in het Grieks van het Nieuwe Testament de zogenaamde Septuaginta. De Joden hebben er andere namen voor. Opvallend, steeds de eerste woorden van elk Bijbelboek. Namen die leerzaam en veelzeggend zijn.

1. **Genesis** wordt aangeduid met de naam **'in den beginne'**. Het is slechts één woord in de joodse taal. De vertaling komt ons bekend voor uit Gen. 1 vers 1: 'in den beginne schiep God de hemel en de aarde...' Ieder weet bij deze naam gelijk waarover het gaat. Het prille begin, de oorsprong of geboorte van alles. Van de wereld en daarna ook van het volk van Israël.
2. **Exodus** wordt aangeduid met **'en dit zijn de namen...'**. Weer de eerste woorden van vers 1 van hoofdstuk 1. Het gaat over de verlossing van het slavenvolk uit Egypte, de tocht naar Sinaï, het verbond bij de Sinaï en de opdracht tot de bouw van de tabernakel. De kinderen Israëls, met name genoemd en verlost.
3. **Leviticus** wordt door de Joden **'en Hij riep'** genoemd. Deze zinsnede van Lev. 1:1 komt in dit boek wel 36 keer voor en past daarom zo goed bij het hele boek. De HEERE roept het schuldige volk tot Zijn dienst en gemeenschap. Daarvoor gebruikt Hij de afstammelingen van Levi; de priesters en de levieten dus.
4. **Numeri** wordt joods aangeduid met **'in de woestijn'**. Dat maakt duidelijk dat Mozes in zijn vierde boek de periode beschrijft van de woestijnreis: van de Sinaï tot de vlakke velden van Moab, tegenover Jericho. De plaats waar Mozes afscheid moet gaan nemen
5. **Deuteronomium** wordt dus consequent volgens hoofdstuk 1:1 aangeduid met: **'dit zijn de woorden'**. Het gaat om de afscheidswaarden van Mozes in het oostjordaangebied. Daarbij is het goed om te weten, dat het Hebreeuwse woord voor 'woord' ook met 'daad' vertaald mag worden. Als het om de Heere gaat, vormen Zijn woorden en Zijn daden immers een eenheid.

Vindt u de Joodse namen eigenlijk ook niet duidelijker? Als u die vijf aanduidingen achter elkaar leest, ontdekt u een lijn en meer van de inhoud.

v. A.

Al mijn hoop steunt op het volbrachte werk van Christus

John Warburton, predikant te Trowbridge en schrijver van het lezenswaardige boek "Weldadigheden van een Verbonds-God", schreef onderstaande brief aan een geestelijke vriend, zoals alleen hij dat kon doen.

Trowbridge, 16 februari 1844

Waarde vriend,

De uwe heb ik ontvangen, en ik ben blij te horen dat u nog uw weg vasthoudt, Job 19:7. Ik hoop dat de dierbare Heere ons altijd zal leiden, versterken en schragen zolang we door deze woeste wildernis reizen. Mijn ziel heeft dagelijks behoefte aan nieuwe bliken van Zijn gunst.

Gezegend zij onze Verbonds-God en Vader, Hij heeft beloofd naar Zijn rijkdom al onze nooddrift te vervullen, in heerlijkheid door Jezus Christus. Hebben wij niettegenstaande al ons zinken, vrez-en, en ongelooft, immer beleefd dat onze God in enig ding ontrouw geweest is? Nee! Geloofd zij Zijn dierbare Naam, aan alles wat Hij beloofd heeft, heeft nooit iets ontbroken. Het is allemaal gekomen.

O, dat we gezegend mochten worden met meer geloof om op Hem te vertrouwen; meer liefde om Hem te omhelzen; meer gebed om wakend op Hem te wachten; meer ijver met verstand om Hem te eren en te verheerlijken; meer ootmoed en lijdzaamheid om in Zijn handen te vallen, om ons ten volle in alles aan Zijn soevereine wil en welbehagen over te geven, want onze God kan het niet verkeerd doen!

Welk een smartelijke zaak is het om waar te nemen dat onze oude natuur strijdt, raast en tiert tegen ons beter oordeel! En welk een genade is het dat genade heerst door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven

door Jezus Christus! Al mijn hoop steunt op het volbrachte werk van Christus. Dat is mijn enige hoop, andere hoop begeer ik ook niet; want ik ben tevreden dat niets minder dan het bloed en de gerechtigheid van Christus mijn arme ziel in de heerlijkheid kan brengen.

Ik moet zeggen dat de Heere zeer vriendelijk voor mij is, niettegenstaande al mijn onwaardigheid; want ik heb

zo nu en dan ootmoedige momenten aan Zijn gezegende voeten. Mij verwonderende over, en aanbiddende Zijn barmhartigheid en genade, om zo laag af te dalen om in liefde zo'n dode hond als ik ben aan te zien. Het verbaast mij geheel, dat Hij zo goed en minnend is voor zo'n onwaardig, nutteloos zondaar. O, hoe smart het mij dat ik Hem zo weinig eer, Hem zo zelden vertrouw, Hem zo weinig liefheb en zo stamelend over Hem spreek!

O, als mijn ziel eens een gezegend, vootmoedigend gezicht heeft van Zijn onderscheidende liefde, hoe sterk voelt de ziel zich dan in de genade die daar is in Christus Jezus! Wat is dan mijn ziel volmoed! U zou glimlachen als u zou horen hoe deze arme de ganse helse bende uitdaagde, zeggende, dat hij er in de Naam des Heeren doorloopt; ja, en getuigend zonder vrees voor tegenspraak: 'Ik vermag alle dingen door Christus Die mij kracht geeft'. Ja, hij kan en roept uit: 'Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt'.

O mijn vriend, het is zoet werk hier te verkeren. Is dit niet een druppel uit die onvergankelijke zee der liefde aan de andere zijde van het graf waarvan geschreven staat: 'Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteynen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen'.

Mijn waarde vriend, het is teveel voor zo'n onwaardige als ik, om ooit één van die gelukkige, met bloed gekochte schare te worden. Ik zal het zeggen zoals mijn waarde broeder Gadsby zegt in een brief die hij vorige maand gestuurd heeft: 'Als ik daar ooit kom, zal ik hen vertellen hoe ik daar gekomen ben, het zal alleen door het Lam zijn.'

(...)

Mijn waarde vriend, ik zie geen mogelijkheid dat ik dit jaar L. kan bezoeken. Ik heb me verbonden om de maanden april en oktober in Londen te zijn, alsmede in juli te Leicester. De vriendelijke groeten aan mevrouw en mijnheer C. en al de vrienden. Dat de Heere met u moge zijn in en door de dood, is de bede van uw arme, onwaardige broeder in de Heere,

John Warburton

John Warburton,
predikant te
Trowbridge

Wanneer is men wettig gekozen?

In het kerkelijke leven vinden nogal eens stemmingen plaats. Op de ledenvergadering ter verkiezing van ambtsdragers. Op ambtelijke vergaderingen om afgevaardigden te kiezen. Wanneer is iemand met meerderheid van stemmen gekozen? Soms komen hierover vragen binnen. Daarom is het goed er bij stil te staan.

ds. P. Mulder,
Geldermalsen

Wanneer is iemand wettig gekozen? Op het eerste gezicht is deze vraag eenvoudig te beantwoorden. Als de meerderheid van de stemmen op hem is uitgebracht. Dat is uiteraard juist. Toch kunnen hierover vragen ontstaan.

Bepalen meerderheid

Zo is er de vraag: wanneer is een uitgebrachte stem ongeldig? Wanneer we er van uitgaan dat er drie ouderlingen verkozen dienen te worden, dan behoren op het stembriefje drie namen vermeld te staan of, als er voorbedrukte stembriefjes zijn, behoren er drie hokjes ingevuld te zijn. Als er nu op een stembriefje maar twee namen vermeld zijn of zelfs maar een naam? Deze stemmen zijn dan wel geldig. Een briefje waarop echter vier namen staan is ongeldig. Zo ook een briefje waarop een naam staat van iemand die niet door de kerkenraad kandidaat is gesteld.

Het kan in het geval van een meervoudige verkiezing, zoals in ons voorbeeld, voorkomen dat in de eerste stemronde niet drie kandidaten de meerderheid behaald hebben, maar bijvoorbeeld twee. Dan gaat de stemming in de tweede ronde tussen de overblijvende vier kandidaten. Heeft ook dan niemand de meerderheid dan wordt vervolgens gestemd tussen de twee kandidaten die in de tweede ronde de meeste stemmen behaalden.

Ook op dit punt komen nog weleens vragen naar voren. Moet gekeken worden naar de eerste of naar de tweede stemronde? De Generale Synoden van 1986 en die van 2001 hebben uitgesproken dat de tweede ronde hierbij beslissend is. In een boek over kerkrecht kan het wel eens anders staan. Maar de mening van een bepaalde kerkrecht deskundige is niet beslissend. Uitspraken van de Generale Synode zijn dat wel.

Ook is weleens de vraag gesteld wat de vereiste meerderheid bij een oneven aantal stemmen is. Dan is het de helft plus ½. Om een voorbeeld te noemen: bij 75 stemmen is de meerderheid 38. De regel is dus niet: de helft plus 1. Maar de regel is: meer dan de helft.

Als stemmen staken

De situatie kan zich voordoen dat bij de stemming tussen twee kandidaten beide evenveel stemmen hebben. Wie is dan gekozen? Het is raadzaam dan nog een keer een stemming tussen deze twee personen te doen plaatsvinden. Staken de stemmen dan weer, dan geldt het volgende. De oudste in leeftijd is dan gekozen tenzij tevoren is afgesproken dat het lot in een dergelijke situatie zal beslissen. Onze Generale Synode sprak uit dat beslissing door het lot zeker niet moet gebeuren bij verkiezing tot iets tijdelijks, zoals verkiezing tot afgevaardigde naar een meerdere vergadering. Beslissing door het lot zou wel kunnen bij de verkiezing van een ambtsdrager door een ledenvergadering. Maar zoals opgemerkt, dan dient dit tevoren te zijn vastgesteld. Anders is de oudste in jaren gekozen. Als er een beslissing door het lot plaatsvindt, dient een kort gebed vooraf te gaan.

Na voorafgaande gebeden

Aan de verkiezing van ambtsdragers moet steeds het gebed vooraf gaan. Het is immers zo nodig dat de Heere Zelf aanwijst. Daarom is het gebed zo nodig of Hij de stemmingen wil leiden en mannen in Zijn gunst wil doen verkiezen. En dat Hij dan werkelijk wil doen geloven dat het gehele beleid van Hem is.

Het is goed wanneer deze zaak ook aandacht krijgt in het openbare gebed in het midden der gemeente voorafgaand aan de kerkenraadvergadering waarin de kandidaatstelling plaatsheeft. Bij de opening van de betreffende kerkenraadvergadering zal deze zaak zeker in het gebed de Heere voorgelegd worden.

Het is groot, ja onmisbaar, wanneer er ook in de gemeente gebed voor de vervulling van de ambten mag zijn. Dat mag ook wel opgemerkt worden ten aanzien van het predikambt. Dat de Heere des oogstes Zelf arbeiders uitstote. En niet minder belangrijk is het gebed voor de uitoefening van het ambtswerk.

Laten er Aärons en Hurs gevonden mogen worden. Vanwege het gebed van Christus, de grote Voorbidder Die Zelf bidt voor Zijn gemeente en voor Zijn ambtsdragers.

De lang beproefde leer [6]

Over de kerk bestaan 'veel gewichtige meningsverschillen', zo schrijft Johannes à Marck in het "Handboek dogmatiek". Hij doelt hiermee met name op de roomse leer aangaande de kerk en het besturen ervan. Daarom vindt à Marck het belangrijk om een bredere verklaring van de kerk te geven. Met een korte samenvatting hiervan sluiten we onze impressie van "Handboek dogmatiek" af, met een hartelijke aanbeveling om er verder in te gaan studeren.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

bekering van de Joden. Een hindernis? De verdeeldheid van de kerk! Ook vurige gebeden, zachtmoedig onderwijs en bescherming van de bekeerde Joden horen tot de middelen waardoor de Heere wil werken.

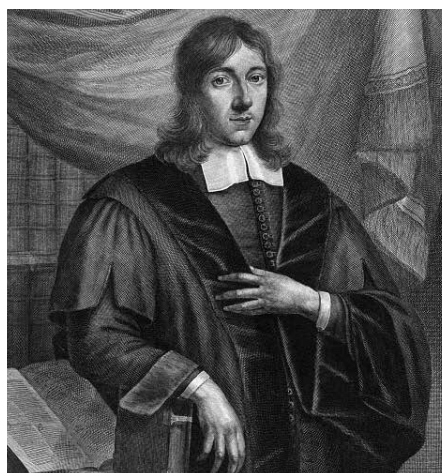
Ambten

De kerk moet bestuurd worden door de ambtsdragers. De gewone weg in de Nieuwtestamentische kerk is de roeping van ambtsdragers vanuit de kerk. Dit is een zeer zorgvuldige zaak! De kerk moet overtuigd zijn van de 'rechtzinnigheid, geleerdheid, godzaligheid en leergaven van de geroepene', aldus à Marck. 'Van al deze zaken moeten niet alleen behoorlijke getuigenissen, maar ook daadwerkelijke blijken worden gegeven in een kerkelijk examen of onderzoek.' Duidelijk is dat à Marck met geleerdheid een geheiligde kennis van Gods Woord bedoelt en een onderlegd zijn in de Heilige Schrift. De ambtsdragers krijgen volmacht om de kerk te leiden door 'lering en allerlei onder-richting, door bestraffing en verbetering en door bijzondere besturing en bepaling van wat tot de goede orde behoort'. Met het eerste bedoelt à Marck de prediking van Gods Woord, met de bediening van de sacramenten en de gebeden. Het tweede middel is de kerkelijke tucht. Het derde is de bevoegdheid van de kerk om kerkelijke regels op te stellen, ofwel een kerkorde. Het aantal kerkelijke regels moet echter niet te groot worden, want anders wordt er in de 'vrije kerk een nieuw juk ingevoerd'.

Met het hoofdstuk over de verheerlijking van de mens komen we aan het slot van de twee dikke delen van het "Handboek dogmatiek". Veel zaken over de toekomst zijn verborgen. Daarom is de slotzin zo gepast: 'Het is onze plicht om goed op onze hoede te zijn tegen alle zorgeloosheid, wanhoop en ongepaste weetgierigheid, en gedurig met alle ijver te arbeiden dat wij waardig mogen worden geacht te staan voor de Zoon des mensen, en de lof van Hem, van de Vader en van de Geest, als van de Drie-enige God, onze Schepper en Verlosser, met blijdschap eeuwig te zingen. Amen!'

N.a.v. Joh. à Marck, "Handboek dogmatiek" (2 delen), uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 2016; ISBN 978 90 5551 834 0; 1378 blz.; Intekenprijs tot 31 december 2016, € 89,50.

(slot)

Johannes à Marck

Als snel komt à Marck bij de vraag wie voor ware leden van de kerk gehouden moeten worden. Uit het antwoord blijkt dat de schrijver het oog heeft op de ware Kerk van Christus. Zij horen bij Zijn schapen, Zijn Bruid en Zijn volk. Zij zijn een uitverkoren geslacht. Maar, zo schrijft à Marck, de naam kerk wordt toch ook aan de 'zichtbare gemengde vergadering van goeden en kwaden' gegeven. Dat is waar, maar dat gebeurt 'met het oog op de uitverkorenen onder hen, en de uiterlijke vertoning van geloof en godsvrucht, die men door liefde voor waarheid houdt'.

Kenmerken

Als kenmerken van de ware kerk noemt à Marck de zuiverheid van de leer en de heiligheid van het leven. Hij weet dat anderen ook de wettige bediening van de sacramenten en het gebruik van de tucht tot deze kenmerken rekenen. Daar is hij het mee eens, maar zelf noemt hij ze niet apart omdat ze voortvloeien uit de twee kenmerken die hij zelf gaf.

In het licht van deze kenmerken is er volgens de hoogleraar geen enkele ruimte voor 'enige broederlijke vereniging' met de Roomse Kerk, ook al probeert deze kerk dat met 'duizend geweldplegingen en kunstgrepen' te bewerken. Onomwonden spreekt à Marck over de Roomse Kerk als over de antichrist.

Voor de toekomst verwacht à Marck een herstel van de kerk in de laatste tijd van de wereld. In dit verband schrijft hij ook over de bekering van het Joodse volk. 'Deze bekering ziet niet op enkele weinigen van dat volk, of op hen allen zonder enige uitsluiting van iemand, maar in het algemeen op de menigte van Abrahams zaad, die uit Israël en al zijn twaalf stammen gesproken is, zoals die nu in en wegens haar ongelooft door God verworpen is.'

Deze verwachting brengt ook de plicht met zich mee om de Joden welwillend tegemoet te treden en hun bekering "op allerlei wijze proberen te bevorderen." Het Handboek noemt in dit verband het wegnemen van alle hindernissen voor de

‘Daarom noemde hij den naam dier plaats Tabéra’

‘En het geschiedde als het volk zich was beklagende, dat het kwaad was in de oren des HEEREN; want de HEERE hoorde het, zodat Zijn toorn ontstak en het vuur des HEEREN onder hen ontbrandde en verteerde in het uiterste des legers. Toen riep het volk tot Mozes; en Mozes bad tot den HEERE, en het vuur werd gedempt. Daarom noemde hij den naam dier plaats Tabéra’.

H. de Kok, Picture Butte (Alberta)

Numeri 11:1-3

Onlangs waren mijn vrouw en ik een paar weken in Nederland. Het verwonderde ons dat de mensen die hoorden dat we uit Alberta kwamen, vaak direct vroegen: ‘Is de brand dicht bij waar jullie wonen?’ Het ging natuurlijk over de bosbrand in de stad Fort McMurray. Gelukkig was de brand zo’n negenhonderd kilometer meer naar het noorden. De oorzaak van de brand is nog niet bekend, maar een ding is zeker: Er gebeurt niets bij toeval. Het is al een groot wonder dat, voor zover bekend, niemand bij de brand is overgekomen.

Op zondag 1 mei werd de brand ontdekt door bosarbeiders. Heet en droog weer, samen met sterke winden, zorgden voor een zeer gevaarlijke situatie. Ongeveer vijftien kilometer zuidwestelijk van de stad stond al gauw 500 hectare bomen en struiken in vlam. Maandagochtend streden tachtig brandweerlieden tegen het vuur, samen met tankers en helicopters die de brand vanuit de lucht bestreden.

Dinsdagochtend werd Fort McMurray wakker onder een heldere lucht, alsof de bosbrand geen bedreiging meer was. Maar toen draaide de wind en begon het hard te waaien. Met een snelheid van ongeveer vijf kilometer per uur, en vlammen die op-laaiden tot een hoogte van 100 meter, met

temperaturen van 800 tot 1000 graden Celsius, sprong de bosbrand moeiteloos over een kilometerbrede rivier! Toen bereikte de brand de stad en begonnen de eerste huizen te branden! Het duurde niet lang of honderden auto’s stonden in lange rijen op de enige weg die de stad uitvoert naar het zuiden. Bij het ziekenhuis werden de patiënten door artsen en verpleegkundigen in bussen geladen om naar andere ziekenhuizen te worden overgevoerd.

Donderdag werd het opnieuw een hete en winderige dag. Er werd gevreesd dat de gehele stad in vlammen zou opgaan. Honderden auto’s verlieten de stad. Zes-tienduizend mensen werden per vliegtuig naar het zuiden gebracht. Rond het einde

van de week waren er zo’n tachtigduizend mensen geëvacueerd. Hele stadsbuurten waren door het vuur verbrand. Met immense inspanning hebben brandweerlieden gevochten om belangrijke infrastructuur en het vliegveld te behouden.

Een gebied groter dan de provincies Zeeland en Zuid-Holland bij elkaar is in de as gelegd. De kosten zijn enorm. Dit wordt de duurste ramp in de Canadese geschiedenis.

Fort McMurray is een olie-stad. Velen verdienen hier een enorm salaris. Maar de olieprijsen zijn gedaald en de weelde is voorbij. Tienduizenden arbeiders zijn opeens werkeloos. Het aantal faillissementen stijgt.

De woorden van Numeri 11 komen hier in gedachten: ‘En het geschiedde als het volk zich was beklagende, dat het kwaad was in de oren des HEEREN; want de Heere hoorde het, zodat Zijn toorn ontstak en het vuur des HEEREN onder hen ontbrandde.’ Het is de vraag: waar brengt deze gebeurtenis ons? Is het alleen wat opwindend nieuws? Een predikant in Holland heeft tegen zijn gemeente gezegd dat dit vuur alle Canadezen op de knieën zou moeten brengen! Of denken we alleen: ‘Meent jij dat deze Galileeërs zondaars zijn geweest boven al de Gallileeërs, omdat zij zulks geleden hebben?’

Denk aan het antwoord van de Heere Jezus: ‘Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen desgelijks vergaan!’

Moge de Heere geven dat we de zorgen van de mensen uit Fort McMurray voor Hem zouden neerleggen.

Er is ook een volk op aarde dat in hun ziel iets van de hitte van Gods toorn gevoeld heeft vanwege hun zonden en ongerechtigheden! Zij hebben beseft dat, als er geen weg van ontkomen is, dat ze zouden wenselijk verteerd te worden door een vuur als dat van Fort McMurray. Ze beseffen dat zij anders eeuwig zullen moeten branden in het vuur van de hel! Maar dan het wonder! ‘En Mozes bad tot den HEERE; en het vuur werd gedempt’.

Zoals Mozes als middelaar bad voor het volk van Israël, zo zullen zij, als de Heere het geeft, ook leren dat er Eén was Die het vuur van Gods toorn gedragen heeft tot het einde toe, ja, Die zelfs is nederge-daald ter helle voor een helwaardig volk, opdat het vuur van Gods toorn gestild zou worden. En Hij bidt en pleit nog steeds voor hen. Dat wordt een onuitsprekbaar wonder.

Boekennieuws

"Als je nog jong bent...", J.M. van Wijk (red.); uitg. Gebr. Koster, Barneveld; ISBN 978 90 5551 851 7; 181 blz.; € 19,90.

In "Als je nog jong bent..." komen niet minder dan twintig verschillende onderwerpen aan de orde. Juist door die diversiteit nodigt het boek uit om aan een volgend hoofdstuk te beginnen. De onderwerpen gaan zowel over de wonderlijke genade bewezen aan de roomse Toon en Annemarie als over het christelijke www van internetgebruik: wijs, waardig en weerbaar. Over jongeren in een Afrikaanse gemeente, jongeren in een stadsgemeente én over de ondergrondse kerk in China. Abortus is een gruwel, maar hoe verwoord je dat nauwkeurig? En wat verstaan we onder voetbalverslaving? De duivelse popmuziek wordt ontmaskerd. Over het christelijk onderwijs en over vraagstukken in de verzorging worden heldere dingen gezegd. Andere zaken die aan de orde komen zijn: apologetiek, het werk van een evangelist, Gods trouwe zorg in oorlogstijd, de watervloed van 1953, de betekenis en ernst van de Heilige Doop en het doen van belijdenis. Indrukwekkende onderwerpen sluiten dit boek af: de eindtijd, geestelijke machthebbers in de lucht en de vraag of chiliasten het wel goed hebben met hun uitleg van Openbaring 20. Aan het woord komt een aantal predikanten, een evangelist en enkele (oud-)ambtsdragers. Maar ook werkt een groot aantal jonge mensen aan dit boek mee, welgeteld meer dan dertig. Zij hielden vraaggesprekken en werkten de antwoorden uit. Dat alles onder leiding van J.M. van Wijk, die al vaker blijkt heeft gegeven dat de redactie

aan hem toevertrouwd kan worden. Hij begint zijn voorwoord met 'Als je jong bent... is voor jou bestemd'. Voor jou, dat zijn de catechisanten en jonge mensen. Vele vragen dienen zich in deze complexe tijd aan en roepen om verheldering en antwoorden. Daarom is een boek als dit bijzonder leerzaam, juist omdat de gouden draad van Gods Woord in alles uitgangspunt is. We mogen zeggen: "Als je nog jong bent..." is bij alle diversiteit een eenheid. Bovendien is het helder en boeiend geschreven. Wat ook van grote waarde is: er worden voorbeelden gegeven van de vreze des Heeren. Eén daarvan is te vinden aan het einde van hoofdstuk 3 over de talenten. Een evangelist was moedeloos, het bezoekersaantal was erg teruggelopen. Een regelmatige gast was een jongen met het syndroom van Down. Op een keer zou hij een zondag overblijven en hij merkte waarover de evangelist tobde. Toen deze op zaterdagavond het kerkzaaltje inliep, zag hij zijn logé op de knieën bidden. Ook zag hij tot zijn verbazing dat hij de zaal vol had gezet had met stoelen. Wat geïrriteerd zei hij dat al die stoelen niet nodig waren. Maar wat werd hij beschaamd door het hakkende antwoord: 'Morgen is het zondag, meneer, dat is de dag van de Heere en Ik geloof dat Hij veel mensen zal sturen'. Die zondag zat de kerkzaal helemaal vol. Is het niet ontroerend? Is het niet goed om ook met een boek als dit de raad van Salomo aan de jeugd door te geven: 'Gedenk aan uw Schepper in de dagen van uw jongelingschap' (Pred. 12:1)? God gebiede er Zijn onmisbare zegen over.

ds. C. Hogchem, Genemuiden

Boek aankondigingen

"Een gelukkige zanger", I. Hubregtse; uitg. de Ramshoorn, Goes; ISBN 9789076466040; 160 pag.; € 14,95. Dit boek geeft een beeld van mensen die met de Afscheiding zijn meegegaan en hiervan getuigenis geven tot zegen van een arme zigeunerjongen.

"John Bunyan. De dappere ketellapper", P. de Zeeuw JGzn.; uitg. De Ramshoorn, Goes; ISBN 978-94-6115-0851; 116 pag.; € 9,95. Dit boek beschrijft het leven van John Bunyan, de schrijver van "De Christenreis".

"Strijdt om in te gaan", John Bunyan; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2744 1; 111 blz.; € 13,50. Strijdt om in te gaan door de enge poort. Dit woord vormt de leidraad in dit indringende geschrift van Bunyan over Lukas 13:24.

"Opvoeden, gave en opgave", 107 blz.; € 12,50; uitg. Driestar educatief, Gouda. In dit boek denken de auteurs samen met de lezer na over het doel van opvoeden in de praktijk van alledag. Het bestaat uit twee delen. Het eerste deel handelt over de essenties van christelijk opvoeden vanuit Bijbels perspectief, met aandacht voor de ontwikkeling van kinderen, jezelf als opvoeder en opvoeden in de huidige maatschappij. Het tweede deel bevat een kringhandleiding met ideeën voor acht bijeenkomsten, die men kan organiseren of volgen met andere opvoeders.

"Je kindje laten dopen", ds. P. van Ruitenburg; uitg. Den Hertog, Houten. ISBN 978 90 331 2758 8; 70 pag.; € 9,90. De schrijver zet ons in dit boekje stil bij de ernstige en rijke betekenis van Gods verbond, de Heilige Doop en wat we beloven.

"David, de zoon van Isaï", ds. P. Blok; uitg. gebr. Koster, Barneveld; ISBN 978-9-5551-850-9; 167 blz.; € 14,90. Dit deel 4 bevat 10 preken die handelen over de strijd van David met Goliath, het verbond met Jónathan en zijn huwelijk met Michal, de dochter van Saul.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Hendrik-Ido-Ambacht, kandidaat M.H. Schot te Amersfoort, die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen.

Beroepen:

Te Middelharnis, ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Oostkapelle, ds. B. Labee te Veenendaal;
Te Rotterdam-IJsselmonde,
kandidaat M.T. Al-Chalabi te Genemuiden.

AFSCHEID DS. M. JOOSSE VAN H.I. AMBACHT

Op zondagmiddag 29 mei 2016 nam ds. M. Joesse afscheid van de gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht. De tekst was Lukas 10:21: 'Te dier ure verheugde Zich Jezus in den geest, en zeide: Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard; ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U'. Dominee bepaalde de gemeente bij: "Christus, ons een Voorbeeld van dankbaarheid" vanwege het verbergen, vanwege het openbaren en vanwege het welbehagen. 'Te dier ure'. Dat is op het moment dat de zeventig, die door de Heere Jezus zijn uitgezonden, terug zijn gekomen. In alle gebrek hebben zij, evenals al Gods knechten, het Woord van God doorgegeven. Een wonder als daardoor zondige mensenkinderen tot God bekeerd worden. Tweeërlei uitwerking heeft de prediking gehad van die zeventig en tweeërlei uitwerking heeft de prediking ook vandaag en tot de laatste dag. Óf ze is ons een reuke des levens ten leven, óf ze is ons een reuke des doods ten dode. Van tweeën een, daartussen is niets. Óf wij mogen het door Gods Geest en door Gods genade op Gods tijd gaan omhelzen, óf we blijven ons verzetten. Óf wij blijven tegenstaan, óf wij mogen het gaan verliezen. En nu zijn het juist de wijzen en de verstandigen die zich tegen deze boodschap verzetten. Zij willen niet hulpbehoevend of afhankelijk zijn. Zijn we nu al kinderen geworden? Bidt daarom, want: Veel meer dan een aardse vader zijn kinderen weet goede gaven te geven, zal de hemelse Vader Zijn Geest geven, degenen, die Hem daarom bidden. Dan worden

we verloren zondaren en dan worden we dwazen in eigen oog. Dan worden we afhankelijk van de Heere, afhankelijk van Gods Geest. Het is wonderlijk dat de Heere Jezus hier een ogenblik vreugde ervaart. Vreugde, omdat de Heere het voor de wijzen en verstandigen verbergt. Vreugde, omdat Hij het heil openbaart aan afhankelijke kinderen. Het is een vreugde die er is tussen God de Vader en God de Zoon. In de geest krijgt de Heere Jezus een ogenblik een voorschot op datgene wat Hij eenmaal zal ontvangen. Dat is de vreugde die Hem voorgesteld is, waarom Hij het kruis verdragen en de schande veracht heeft. Hij prijst Zijn Vader vanwege het handelen met mensenkinderen. 'Wat een hartelijke nodiging, waarmee ik u verlaten mag: Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Die Jezus - het staat hier, naast de preekstoel, aan de muur- is gisteren en heden Dezelfde, en tot in eeuwigheid. En daarom, verwacht het dan van de Heere'.

Hierna sprak ds. Joesse een persoonlijk dankwoord. Vervolgens werd dominee toegesproken door ds. G.J. van Aalst namens de Classis Ridderkerk en de PS ZW en door ouderling D. Dubbeld, namens de gemeente. Deze verzocht de gemeente dominee toe te zingen Psalm 103:4.

Namens kerkenraad
Geref. Gemeente H.I. Ambacht,
A. van der Werf, scriba

BEVESTIGING EN INTREDE DS. M. JOOSSE IN EDE

Woensdag 8 juni jl. was de dag waarop de gemeente van Ede Gods trouwe zorg mocht opmerken. Na ruim een jaar vacant te zijn geweest - ds. A.A. Brugge vertrok in 2015 naar de gemeente van Lethbridge (Can.) - mocht de gemeente ds. M. Joesse als eigen herder en leraar ontvangen.

Ds. M. Joesse, die sinds 2007 de gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht diende, werd in de middagdienst bevestigd als predikant van de gemeente. De bevestigingsdienst werd geleid door de consulent ds. B. Labee. De tekst voor de prediking was Handelingen 5:20: 'Gaaf heen, en staat en spreekt in den tempel tot het volk al de woorden dezes levens'. Het thema was: "Gods bevel tot een

dienaar des Woords". De drie aandachtspunten waren: 1. Om te preken ('Gaaf heen, en staat en spreekt') en 2. Waar te preken ('in de tempel tot het volk') en 3. Hoe te preken ('al de woorden dezes levens'). In deze tekstverzen merken we de trouwe zorg van de Heere op voor Zijn Kerk als hij een Engel zendt en de twaalf zwakke apostelen 's nachts uit de gevangenis bevrijdt en hen een opdracht geeft om te prediken. Ziende op de overste Leidsman Jezus Christus en in Zijn kracht moeten ze vrijmoedig in het openbaar uitgaan en spreken de Woorden Gods. Als ze op zichzelf zien kan het niet. Willen ze misschien liever de stilte zoeken, hebben ze geen mond om te spreken, kennend hun eigen hart durven ze niet te spreken en zouden ze wellicht liever naar Galiléa gaan, waar ze vandaan kwamen. Maar Gods knechten hebben niet te kiezen. Gods bevel leidt hen in alle dingen. Ze moeten spreken in de tempel tot het volk dat het zo onwaardig was en zo in zonde leefde. De boodschap is met de kanttekeningen uit deze tekst: 'deze evangelische leer, waardoor de mensen aangewezen wordt de rechte weg om te komen tot het eeuwige leven'.

Ds. Labee wenste ds. Joesse de zalfolie van de Heere Jezus Christus toe, dan raakt hij nooit uitgesproken.

Na het lezen van het bevestigingsformulier verbond ds. Joesse zich met een 'Ja ik, van ganser harte' aan de gemeente. De Heere leidde van de Petrakerk in Hendrik-Ido-Ambacht naar de Petrakerk in Ede, maar bij alle veranderingen blijft de belijdenis van Petrus hetzelfde: 'Gij zijt de Christus de Zoon van de levende God'. En daarop sprak Immanuel: 'op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen'. In een persoonlijk woord wenste ds. Labee zijn vriend en ambtsbroeder de zalfolie van Zijn lieve Geest toe. Ook mevrouw Joesse, de kinderen, kerkenraad en de gemeente werden toegesproken.

In de intrededienst preekte ds. Joesse over 2 Korinthe 2:14-16, met als thema: "de prediking van Christus", onderverdeeld in drie punten: Zijn triomfgang (vs. 14a 'En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus'), Zijn triomfgeur (vs. 14b tot en met vs. 16a) en Zijn triomfgeest (vs. 16b en hoofdstuk 3 vs. 5 en 6).

In de tekstwoorden heft Paulus het hoofd omhoog naar de hemel en dankt dat de Heere vanuit het welbehagen ruimte maakt voor Zijn eigen werk. Paulus had het effect gezien van de 'tranenbrief' aan de Korinthiërs. Paulus gebruikt met dit beeld van een triomftocht een beeld uit het leven van een generaal die terugkeert uit de strijd met in zijn gevolg priesters met hun offers, soldaten en slaven. De verkondiging van Christus heeft tweërlei uitwerking: een reuke des levens ten leven of een reuke des doods ten dode. Paulus wilde de goede geur van Christus verspreiden onder het volk, opdat we Hem bevindelijk leerden kennen in ons hart. Ds. Joosse wenst door Gods Geest die reuk te verspreiden en dat de gemeente verlegen is om die liefdegeur. Dat Christus ons noodzakelijk zou worden, wanneer we onze ellendige staat leren kennen. En dat we zouden vluchten om onder de banier van Christus te komen. Hij wenst dat verlorenen zouden mogen triomferen door Zijn opzoekende liefde. Hun roem is 'door U, door U alleen, vanwege het eeuwig welbehagen'. Het aangrijpende is dat er ook een ander

soort mens in de kerk is die nooit een walg heeft gekregen aan zichzelf en die wilde blijven wie ze waren. Zij walgden ervan om te buigen en om onder het Borgwerk van Christus te buigen. Zij zullen uiteindelijk gedood worden.

Deze tweërlei bestemming is een aangrijpende waarschuwing. Ds. Joosse vroeg om veel gebed van de gemeente om de werking van Gods Geest, opdat hij die liefdegeur van Christus zou mogen verspreiden. Die God is nog dezelfde als in de tijd van Paulus en is aan tijd noch plaats gebonden. En daarom zal de Heere Zijn werk voortzetten, zowel in Hendrik-Ido-Ambacht als in Ede. Aan het einde van de dienst sprak ds. Joosse een dankwoord uit.

Ds. Joosse werd toegesproken door ds. A. Verschuure namens de classis Barneveld en de particuliere synode Oost. Ouderling L.P. de Looft sprak namens kerkenraad en gemeente. Hij wenste dat de eeuwige God de dominee een Woning zij en van onder eeuwige armen. De gemeente zong hem staande Psalm 71:2 toe.

B.J. Jelier, scriba

EINDHOVEN VRAAG ORGANIST VOOR ÉÉN ZONDAG

Het ontbreekt de Gereformeerde Gemeente van Eindhoven aan een organist om de gemeentezang te begeleiden in de twee kerkdiensten op zondag 7 augustus a.s. Wie is bereid als zodanig op die zondag te fungeren in die gemeente? Belangstellenden hiervoor wordt gevraagd contact op te nemen met de scriba van die gemeente, T.J. van Leersum, tel. 06 20423535.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2016

* Pag. 60, **PREDIKANTSWEDUWEN.**

Het adres van mevr. D. van Stuijvenberg-Vos is gewijzigd in: Gerrit Mouwweg 93g, 8075 AH Elspeet. Ze heeft geen telefoon-aansluiting.

* Pag. 184, **gemeente EDE.**

Het woord "Vacant" vervangen door: Ds. M. Joosse, Edeseweg 19, 6741 CP Lunteren, tel. (0318) 745002.

Dit nieuwe adres geldt m.l.v. 6 juli 2016.

* Pag. 174, **gemeente SOEST.**

* Het juiste e-mailadres van de contactpersoon van de -12 vereniging Joas is: annemarthabalfort@hotmail.com

Berichten

BENOEMING EVANGELIST DOOR ZGG

Dhr. P.J. Fris (30) uit Benthuisen is door ZGG benoemd tot evangelist in Ecuador. Hij hoopt samen met zijn vrouw Marije (29) en hun vier kinderen, Juda, Anna, Josia en Naëma te vertrekken op 8 juli. De uitzending vindt plaats op woensdag 6 juli in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Benthuisen. Aanvang 19:30 uur. De dienst wordt geleid door ds. H.A. van Zetten. De uitzending wordt verricht door ds. G.J.N. Moens, voorzitter van het zendings-deputaatschap.

EEN LEESBARE BRIEF, OOK IN DE VAKANTIETIJD!

De zomer is weer aangebroken. Het is de tijd waarin veel lezers van De Saambinder op reis gaan. Sommigen van ons zijn trouwens voor hun werk heel vaak onderweg. En uiteindelijk zijn we allemaal op reis, door de tijd naar de eeuwigheid. Het Deputaatschap Evangelisatie heeft een nieuwe flyer ontwikkeld met als titel 'Levensreis'. In deze flyer wordt beknopt gewezen op de levensreis

die we allen maken. Met daarin verwoord de twee bestemmingen die er zijn. Juist met het oog op de buitenlandse reizen is de flyer beschikbaar in het Duits, Engels, Frans en Nederlands. Daarnaast ook in het Arabisch. En meerdere talen volgen nog DV! Gaat u op reis? Via onze website kunt u de flyers bestellen. Neemt u ze mee? Misschien blijft u thuis en ontmoet u in uw eigen omgeving mensen met wie u in gesprek kunt komen. Deze flyer helpt u erbij. Van harte aanbevelen! Via www.evagg.nl/materiaal/anderstalig kunt u de flyers bestellen.

VOORAANKONDIGING ZOMERCONFERENTIE VOOR STUDENTEN

De Werkgroep voor Studenten van de Gereformeerde Gemeenten belegt op vrijdag 16 en zaterdag 17 september een conferentie voor alle studenten die studeren aan een WO- of HBO-instelling. Het thema is "Onze houding: vreemd of vreemdeling". Op vrijdagavond wordt er een lezing gehouden door ds. J.B. Zippro over "Vreemdelingschap in Bijbels perspectief". Aansluitend

volgt een bespreking in groepen waarna de avond wordt afgesloten met een plenaire bespreking.

Op zaterdagmorgen wordt er een lezing gehouden door mr. C.G. van der Staaij "Onze houding in maatschappelijk perspectief". Het geheel wordt afgesloten met een forumbespreking.

De conferentie wordt gehouden in het gebouw van Driestar Educatief te Gouda. Voor de eerstejaarsstudenten is er op vrijdag 16 september om 16.00 uur een speciale introductiebijeenkomst. Inloop vanaf 15.45 uur.

Voor meer informatie en de mogelijkheid om je aan te melden zie de website www.werkgroepstudenten.nl

GEDIPLOMEERDEN HBO-OPLEIDING CGO

Op 11 juni jl. ontvingen de volgende studenten een diploma aan de hbo-opleiding van de CGO:

Voor de opleiding tot godsdienstleraar slaagden:

A. Ista (Stellendam), L. van Lagen

(Apeldoorn) en A.J. Smit (Rotterdam).
Voor de opleiding tot kerkelijk pastoraal werker slaagde: S.P. Schutte (Nieuw-Beijerland).

Voor de Algemene Variant (AV) slaagden: mw. A.L. Stoel-Lukasse (Kampen), M. Kriek-aard (Woerden), G.J. van der Wart (Tholen), mw. A. Barth-Braal (Nieuwerkerk), mw. G. Zoeteman (Rotterdam) en T. Hakvoort (Wou- denberg).

ouders van kinderen met visuele beperking

Vorig jaar heeft Helpende Handen voor het eerst een bijeenkomst georganiseerd voor ouders van kinderen met een visuele beperking. De reacties van de bezoekers waren heel positief.

Daarom hopen we bekende, maar ook onbekende ouders met hun kinderen te ontmoeten zaterdag 17 september. Dan wordt opnieuw een ontmoetingsdag gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente, Oudelandseweg 50, Woerden. Aanvang 10.00 uur.

Mw. drs. S.H (Sarina) Brons-van der Wekken houdt een inleiding met als titel: 'Minder zien; niet minder zijn'. Mw. Jeanet Zuidweg leest voor uit een door haar geschreven kinderboekje: 'De witte stok'.

De kinderen hebben een eigen programma. Er wordt afgesloten met een gezamenlijke broodmaaltijd.

Voor leden van Helpende Handen is de bij-

eenkomst gratis. Van niet-leden wordt een bijdrage gevraagd van € 12,50 p.p., zonder maaltijd € 7,50.

Aanmelding: info@helpendehanden.nl of tel. 0348 48 99 70 (Landelijk Bureau Helpende Handen).

N.B. Het is de bedoeling in het voorjaar van 2017 een eerste bijeenkomst te houden voor volwassenen met een visuele beperking. Hebt u hiervoor belangstelling of kent u iemand, geef dan de persoonlijke gegevens door aan het Landelijk Bureau van Helpende Handen.

50+ VAKANTIEWEEK OF MIDWEEK

U bent nog op zoek naar een waardevolle vakantie? Dat komt goed uit! Wij zijn nog op zoek naar deelnemers voor de Vakantieweken 50+. In elke week zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. De weken zijn bedoeld voor mensen (zowel alleenstaanden als echtparen) boven de 50 jaar, die nog redelijk mobiel en zelfstandig in de zelfzorg zijn. Heerlijk een weekje weg in eigen sfeer – daar krijgt u écht geen spijt van. Meld u snel aan!

23-30 juli in conferentiecentrum Menorode te Elspeet: € 610,- (eenpersoonkamertoeslag: € 25,-);

8-12 aug. (midweek) in parkhotel Hugo de Vries te Lunteren: € 430,- (eenpersoonkamertoeslag: € 20,-);

13-20 aug. in hotel Bergse Bossen te Driebergen € 610,- (eenpersoonkamertoeslag: € 25,-).

Opgave/inlichtingen: mw. G.J. Harbers, tel. 0548-789834 of 06-13600798 (na 19.00 uur), e-mail: cv50.deelnemersadministratie@vrouwenbondgergem.nl. Voor meer informatie, zie: www.vakantiewekenvbgg.nl, vakantieweken 50+.

ZANGAVOND TE KAPELLE

Zangavond op zaterdag 9 juli, aanvang 19.30 uur, in de Hervormde Kerk in Kapelle, m.m.v. gemengd koor Asaf, mannenkoor Elim uit 's-Gravenpolder en enkele instrumentalisten.

STADSWANDELING/RONDVAART DOOR ENKHUIZEN

Heeft u interesse in een wandel- en/of vaartocht door onze historische stad o.l.v. een gids? Meld u dan snel aan voor deelname op zaterdag 16 juli, 30 juli, 13 augustus of 27 augustus. Dit kunt u doen door te mailen naar stadswandelingenkhuzen@gmail.com of telefonisch contact op te nemen met Marit Bos (06) 13 49 71 07.

U kunt zich opgeven voor een combinatie van stadswandeling en rondvaart, maar ook voor één van beide onderdelen. De stadswandeling begint om 13.30 uur en de rondvaart om 15.00 uur.

Beide activiteiten hebben het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Klopperstraat 12 als vertrekpunt.

Aan het eind van de activiteit zal onze gids met de pet rondgaan voor een vrijwillige bijdrage t.b.v. ons aangekochte kerkgebouw.

Kerkdiensten

ZONDAG 3 JULI 2016

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Vis-scher; Arnhem 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 15.30 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Beekbergen 15.00 uur ds. G. van Manen; Benthuizen 9.00 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Bodegraven 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 19.00 uur ds. B. Labee; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. M. Mondria; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle

a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Delft 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 18.30 uur stud. W. Mouw; Dirksland 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. P. Melis; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuzen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Genemuiden

9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. G. Pater; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W.A. Zondag; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.00 uur ds. L. Terlouw; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Hoogvliet 15.00 uur ds. J. Karels; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 16.30 uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 15.30 uur ds. S. Maljaars; Katwijk aan Zee 16.00

uur ds. D.W. Tuinier; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens; Lelystad 9.30 en 15.30 uur kand. M.T. Al-Chalabi; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.00 uur kand. M.H. Schot; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Middelharnis 14.30 uur ds. J. van Belzen; Mijdrecht 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. P. Mulder; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. A.J. Gunst en 15.00 uur ds. A.J. de Waard; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. W. Mouw; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Oostburg 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 17.00 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Oude-Tonge 10.00 en 18.00 uur kand. M.H. Schot; Poortugaal

18.30 uur kand. M.T. Al-Chalabi; Poortvliet 14.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Puttershoek 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rhenen 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 18.30 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Mijnders en 15.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 10.00 en 15.30 uur ds. P.D. den Haan; Rotterdam-IJsselmonde 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. C. Harinck en 19.00 uur ds. L. Blok; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen (zie 's-Gravenhage); Sint Philipsland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. J. van Laar; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur stud. J.B. Huisman; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.J. Baan; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. J. de Kok.

Meeuwen 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Nieuwerter Aa 19.45 uur ds. G. Hoogerland; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. K. Boeder; Nijkerk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Oudemirdum 19.30 uur ds. E. Bakker; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Poederoijen 19.30 uur ds. G. Beens; Scherpenisse 19.30 uur ds. A. Schot; Veenendaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Waardenburg 19.30 uur ds. J. van Laar; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Zwolle 19.30 uur ds. A. Verschuure.

DONDERDAG 7 JULI 2016

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Brakel 19.30 uur ds. C. Hogchem; Enter 13.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Gouda 15.00 uur (voor de zending) ds. G.J.N. Moens; Goudswaard 19.30 uur ds. M. Mondria; Herkingen 19.30 uur ds. S.W. Janse; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. S. Maljaars; Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schot; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. W.J. Karels; Nisse 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Opperdoes 19.30 uur ds. L. Blok; Ridderkerk 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G. Beens; Uddel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Veenendaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Westkapelle 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Woerden 14.30 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag.

VRIJDAG 8 JULI 2016

Aalburg 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Arnhem 17.30 uur (huw.bev.) ds. R. Kattenberg; Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Gravenpolder 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Middelburg-Zuid 14.45 uur (huw.bev.) ds. G.J. Baan; Nieuwdorp 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard; Rilland-Bath 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld.

ZATERDAG 9 JULI 2016

Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur (dovendienst) ds. H.A. van Zetten.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 3 JULI 2016

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur ds. D.W. Tuinier en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 (bijbeluur) en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Vraag: Worden alleen uitverkorenen krachtadig geroepen?

Antwoord: Alle uitverkorenen en zij alleen, worden krachtadig geroepen. Het kan zijn en het gebeurt vaak dat anderen uitwendig door de prediking van het Woord geroepen worden en bepaalde algemene werkingen van de Geest ontvangen. Maar, omdat zij de genade die hen wordt aangeboden moedwillig veronachtzamen en minachten, worden ze terecht in hun ongeloof gelaten en komen ze nooit werkelijk tot Jezus Christus.

DE GROTE CATECHISMUS
VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden',
Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

Advertenties

Veluwe Fietsdag 2 juli 2016

Startplaatsen Kerk Ger. Gem. Elspeet,
Ermelo, Nijkerk, Nunspeet
Barneveld vanaf de Ds. J. Fraanjeschool
Voor meer info: www.veluwsefietsdag.nl

Vakantiewoning "Haus Irmgard"

Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf
de Rijn. 25 slaappleatsen, onderverdeeld
in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

Studeren in Gouda, Rotterdam of

Utrecht? Te huur in het centrum van
Gouda: ruime kamer van 25 m² op de
beg. gr., 5 min van station en Driestar.
Tel. 06-53934431.

Vakantie en rust in de prachtige Eifel

Tel. 0049 6594 258990
en www.huizesolagratia.nl

Uitgesneden teksten div. modellen

Info: tel. 06-16870314 of mail
houtsnijderdikkenberg@klikSAFE.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

ES Vakanties

Vakanties in eigen sfeer

Nu LAST-MINUTES. Oostenrijk
stacaravans op gezinscamping.
Kerkdiensten, recreatieteam, zon,
water en bergen. Meer info op:
www.es-vakanties.nl
of bel 055 3030083.

Te huur in Gapinge (Zld): 2 onder 1
kapwoning in mooie omgeving,
5-7 pers. Week 31. Tel. 0118-745065.

1 pers. huisje te huur, voor junior of
senior. Bel voor info 06-53933283 of kijk
op www.rijnwaard-waardenburg.nl

Een mooie dag
moet je mooi
aankleden...

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland

Tel. (0166) 65 24 90

Maak een afspraak

www.denengelsmanenvandriel.nl

**Vakantie in de Pfalz? Twee ruime
vakantiewoningen beschikbaar in
de overweldigende natuur van het
Nordpfalzerbergland:** uitgestrekte
wandel- en fietspaden in de directe
omgeving, historische plaatsen
(Heidelberg, Trier, Worms) op
dagtocht afstand. Rust, natuur en
cultuur. (Herfstvakantie en enkele
zomervakantieweken nog vrij.) Info:
www.beth-etham.de of tel.nr.
0049-6385-92 555 77 (Nederlandstalig).

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, 2803 PB Gouda
Telefoon 0182-692111, www.beve-meubel.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom
terug op
ons park!

Al 60 jaar
verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

Kunnen onze cliënten
op jou rekenen?

Wij zoeken in meerdere regio's /
plaatsen enthousiaste en gedreven:

**Wijkverpleegkundige
Verpleegkundige in de wijk
Verzorgende niveau 3 (IG)**

Op www.rstzorg.nl vind je meer
informatie over deze vacatures en kun
je direct solliciteren. Voor vragen kun
je bellen naar 0342-40 54 65.

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Te huur vak. woning op de Veluwe (Speuld), aan de rand van bos en hei.
Ook voor weekwisseling of midweek.
Voor 2-14 pers., v.a.g.v. Vrij tot 29/7 en na 17/9. Tel. 0577-407326/06-11252451.

Vakantie Oostenrijk
Te huur: luxe chalet en appartementen,
2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T **0180 - 42 69 55**
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

Family Lodges

Compleet ingerichte 6-8 pers. lodgetenten. Direct aan het Lago-Maggiore (Italië) of aan de Friese meren. Boek nu uw vakantie.

www.familylodges.nl 0343-481155

Heijkop Houtsnijwerk

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Goede boeken en Theologie?
Seboekgratis.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T **(010) 435 44 35**
E h.den.hollander@kliksafe.nl

ook voor akoestische vraagstukken

VOGG

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Praktijk den Uijl
biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Psychologiepraktijk **Van Pelt**

Behandeling van volwassenen met psychische problemen

De Jagerweg 260 • 3328 AA Dordrecht
T 06-12679989 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER

Wij verzorgen alleen begravenissen

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal
T **0318 - 526641**

Begravenisverzorgers
P.H. van der Leer
G. Wegenaar

E info@phvanderleer.nl
W www.phvanderleer.nl
24 uur per dag bereikbaar

Refojobs REFOJOBS.NL

BANEN BIJ REFORMATISCHE WERKGEVERS

Project Engineer • Glaesum BV • Nijkerk

Constructeur Solid Works • Glaesum BV • Nijkerk

Schoonmaakster • VGS • Ridderkerk

BladenMaker/Grafisch ontwerper • BladenMakers • Houten

Secretaresse • Centraal Bureau Examens • Veenendaal

Vacature aanmelden? advertieren@refojobs.nl / (0182) 517 341

PARTNERS

Sirjon Cedrah BABY PARK RMU Driestar

Recreëren op de Veluwe

Riante vakantiebungalow aan de rand van Garderen, geschikt voor 2-11 pers.

NIEUW: 6-pers. vakantiehuis.

AKTIE
20% KORTING
in september en zomervakantie

info@recreatie-veluwe.nl
www.recreatie-veluwe.nl
06-23193025 / 0113-381203

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Gezocht in Driebergen of omgeving: kostadres voor 17-jarige student
IVA Driebergen. Goed bereikbaar met openbaar vervoer. T: 06-49067673/ 06-53645992 E: klokerse@kliksafe.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **7**

Geén korting, maar in één keer de laagste prijs!

PVC vloer. Incl. inmeten + Egaline + Primer + Egaliseren + Primer aanbrengen + Leggen Elders 66,-

Kraakprijs: 39,95 / m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HARD

Totaal 17500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Beth-San

‘De mensen in Beth-San geven me echt het gevoel van thuis.’

Net als in alle locaties van Cedrah proberen we u in Beth-San een thuis te geven waar u zich welkom weet. We luisteren naar uw wensen en behoeften en bieden waar nodig ondersteuning en professionele zorg op maat. Er is alle ruimte en gelegenheid om op te trekken met mensen die over wezenlijke dingen vaak hetzelfde denken als u. We stellen u graag op uw gemak door de vertrouwde reformatrice leef sfeer en bieden u een veilige woon- en leefomgeving.

Meer info? Bel naar 079 593 18 40, mail naar zip-info@cedrah.nl of ga naar cedrah.nl.

Cedrah biedt wonen, zorg en diensten aan ouderen die bewust kiezen voor een organisatie met een reformatrice identiteitsprofiel. Cedrah gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Zeeland en Zuid-Holland en de Christelijke Gereformeerde Kerken in Rotterdam en omgeving.

Wonen • Zorg • Diensten

Te huur: tijdelijke woonruimte omg. Barneveld/ Kootwijkerbroek
€ 650 p/m excl. energie
Tel. 06 100 38 430

Te huur nette middenwoning in Barneveld, wijk Norschoten,
per 1 augustus a.s. Evt. voor langere periode. Voor meer info 06-24870518.

Begravenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Heel veel Aanbiedingen!
www.deroeboeken.nl
078-6124081

Colofon

De Saambinder
Kerkelelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteur: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 055-5063639
E jvthul@refdag.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900, F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
F 078-6919536
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Bureau voor Kerkelelijke Dienstverlening postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
F 0348-483599
E saambinder@cbgg.nl

Betalings abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 13,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 26,- per jaar + extra portokosten. Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
E purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over: **Deo volente**

Het is wel niet zo'n gewichtige vraag maar ik vraag, het me elke keer af: waarom zeggen we 'Zo de Heere wil en wij leven?' 'Zo de Heere wil is toch genoeg? Of wij leven of niet, is dan toch een afgeleide?

Gebruikelijk

Het is onder ons gebruikelijk om bij alle plannen die we maken, deze bekende woorden te gebruiken. Misschien dat u/jij deze standaard opgenomen uitdrukking in onze 'Saambinder' nauwelijks meer ziet staan. Het staat onder de kerkdiensten/evangelisatiebijeenkomsten in een blauw kadertje: 'Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt: INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN!'

Wij maken onze plannen en regelen onze zaken. Dat kan ook niet anders, want we kunnen niet leven en werken zonder vooruit te zien. Maar bedenken we dat we vergankelijke en sterfelijke mensen zijn, die niet weten wat er over een uur kan gebeuren? Daarom is het goed dat we deze uitdrukking of de woorden Deo volente (= zo God het wil) gebruiken. De wereld gebruikt de niet-religieuze uitdrukking: 'ijs en weder dienende'. Maar de meest Bijbelse uitdrukking is: 'onder het voorbehoud van Jakobus'. In het Latijn 'sub conditione Jacobi' (afgekort als s.c. of s.c.j.). Dat brengt ons bij het antwoord op de eigenlijke vraag.

Letterlijk

We gebruiken de uitdrukking 'zo de Heere wil en wij leven', omdat het zo letterlijk in de Heilige Schrift te vinden is. In Jakobus

4 vers 13-15 lezen we: *'Welaan nu gij die daar zegt: Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen, en aldaar een jaar overbrengen, en koopmanschap drijven en winst doen; Gij die niet weet wat morgen geschieden zal. Want hoedanig is uw leven? Want het is een damp, die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt. In plaats dat gij zoudt zeggen: Indien de Heere wil en wij leven zullen, zo zullen wij dit of dat doen.'*

Al onze plannen en voornemens staan onder één conditie of voorwaarde waarover we zelf niet beschikken en waartegen niemand ons verzekeren kan: onze hartenklop, onze levensadem... Calvijn schrijft in zijn Bijbelcommentaar op Jakobus: 'Hier bestraft hij een andere soort van hovaardigheid, namelijk dat velen, die aan Gods voorzienigheid zouden hangen, stoutelijk besluiten wat zij doen zullen, en beschikken hunne raadslagen voor een lange tijd, alsof zij een lange loop der jaren in hun hand hadden, zo zij toch van niet één ogenblik zeker zijn.'

Werkelijk

Het zal de vraagsteller duidelijk zijn dat we Gods geïnspireerde Woord maar volledig moeten laten staan. Toch zou ik in dit verband wel willen waarschuwen voor het gedachteloos gebruiken van deze woorden. Wat kunnen we die woorden telkens weer in de mond nemen, zonder enige beleving van onze afhankelijkheid! Bij Calvijn lezen we in aansluiting op het bovenstaande: 'Het is wel recht en nut, als wij iets beloven tegen de toekomstige tijd, dat men zich gewenne aldus te spreken: zo het de Heere belieft, zo de Heere het toelaat. Toch zal men daarvan geen consciëntie maken, alsof het een lasterstuk ware het na te laten. Want wij lezen in vele plaatsen der Schrift, dat de dienaars Gods zonder deze conditie gesproken hebben van toekomstige dingen, daar zij nochtans in hun oordeel vast hadden, dat zij zonder Gods toelating niets vermochten'. De Heere geve dat we werkelijk doordrongen zouden zijn of worden van de kortstondigheid van ons broze bestaan. Dan hebben we geen rust, voor we weten in de Middelaar geborgen te zijn. In Jezus, Die gesproken heeft: 'Ik ben de Eerste en de Laatste; En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid' (Openbaring 1 vers 17b, 18a).

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog wel ongeveer zeventig vragen op een reactie te wachten.